

POSSIBLE ANSWERS FOR:

SEPEDI LELEME LA PELE
MAEMO A MAGARENG
(Lephephe la Boraro)

KAROLO YA B DINGWALWANA

POTŠIŠO 2

2.1 Lengwalo la semmušo:

Tše di abelwago meputso ke:

Madume

Thobela goba Mohlomphegi

Hlogo ya taba

(1)

(2)

Diteng

Temana ya matseno

O tšweletša se se go dirilego gore o ngwale lengwalo le.

(3)

Temana ya go tšweletša tabataba

• Go šomišitšwe polelo ya go kwagala.

(2)

• Ga go dikadikwe.

(3)

• Kgopelo e tlišwa ka boikokobetšo.

(2)

Mafelelo:

(2)

(15)

2.2 Memorantamo

Sebopego:

Leina la lefelo leo bangwadi ba Memorantamo ba ngwalago go tšwa go lona,

O tšwa go:

O ya go:

Letšatšikgwedi:

Nomoro ya faele/

ya Tšhupetšo:

Hlogo ya taba

Mongwaledi

Modulasetulo

Diteng (5)

- O tšweleditše diteng gabotse (4-5)
- Ka nako o na le go se kwagale (2-3)
- O tloga o sa kwagale (1)

Polelo (3)

- Polelo e ya kwagala (3)
- E kwagala gannyane (2)
- E re tireletša seo go bolelwago ka sona. (0-1) [15]

2.3 Lenaneothero:

Mohlala:

Pulo ya kopano (1)
Kamogelo ya bao ba tlilego (1)
Dikgopelo tša ditshwarelo ge motho a se a tle kopanong. (1)

3. 3.1 Palo ya metsotso ya kopano ye e fetilego. (1)
3.2 Tšeo di tšwago metsotsong. (1)

4. Dintlha tše difsa.

- 4.1 Setlwaedi sa go tshwenya basadi ba ba rekišago. (1)
4.2 Tabakgolo ye e diragetšego ka bona (1)
4.3 Kotlo go bao ba dirilego se, le thibelo ya tiragalo ye le ka moso. (1)

5 Tša kakaretšo. (2)

6 Tswalelo ya kopano. (2)

(Leina la Mongwaledi- Dithaka tša mathomo tša leina le sefane) (1)

Mongwaledi

Atrese ya mongwaledi }

Letšatšikgwedi }

(2)
[15]

2.3 Thelekramo:

Sebopego (3)

E ya go:

Molaetša wo o feleletšego ebile o kwagala, wo mokopana, o tla amogelega.

E tšwa go:

Diteng: (12)

Polelo ye e khutsofadišwego efela molaetša o kwagala. (8)

Polelo e tloga e kwagala ka kudu (7-8)

Polelo e a kwagala (5-6)

Polelo e kwagala gannyane (3-4)

Ga go bonolo go kwešisa polelo (0-2)

E ya go: Leina la yo a romelwago thelekramo, leo le laetšago tswalano le moromedi. (2)

E tšwa go: Leina la moromedi leo le laetšago tswalano le moromelwa. (2)

[15]

2.4 Poskarata:

Sebopego: (6)

Molaetša o ngwale fa. E be molaetša wo o khutsofadišwego.		(2)
	Leina le safene	(2)
	Aterese	(2)

Diteng: - Molaetša

- O khutsofadiše efela o a kwagala (2)
- Polelo (7)
- E kwagala mo go sa belaetšego (6-7)
- E a kwagala ka ge molaetša o fihlile. (4-5)
- E kwagala gannyane (2-3)
- Ga e kwagale (0-1)

[60]

KAROLO C

POTŠIŠO 3

- 3.1.1 Morena Feus (1)
- 3.1.2 Aowa, dingaka di hweditše a kgaogile lela. (2)
- 3.1.3 Go tlapela/kgobokana ga madi felo go tee ka lebaka la go gobala. (1)
- 3.1.4 Tša go tlo humana dimeila eupša a fiwa ditonki tše seletago gape. (2)
- 3.1.5 Aowa, ka ge a filwe seo a bego a sa se emela, e lego dimeila gomme a fiwa ditonki gape. (2)
- 3.1.6 O be a utswitše dipoleiti tša tlelapa. (1)

P.T.O.

- 3.1.7 O ahloletšwe kgolegong lebaka la dikgwedi tše senyane. (1)
- 3.1.8 Motlalepula o mo ngwaletše lengwalo gore a tle Tlhabane gomme a dira bjalo ka morago a mo hlanogela. (1)
- 3.1.9 Sekwala o ile a phuthelela batho diphalo tša lebenkele la Morena Lombard, ba mo lefa kua lokeišeneng gomme a swarwa pasa ya gagwe ya kgatliwa a lefišwa le R50.00. (3)
- 3.1.10 O be a šetše a šomile difemeng tše ntši toropong ya gabo go se sa na mo a ka šomago gona. (1)
- 3.1.11 O kile a tšeelwa kuane ke dikebekwa (1)
O ile a hlabja ka thipa ge ditsotsi di sa hwetše Moraba. (1)
- 3.1.12 Polao ya Tšhidi/morwa Serumula. (1)
- 3.1.13 Kgopolo ya maleba e tla putswa. (1)
- [20]

GOBA

3.2

- Mmadira o thwalwa sekolong sa Thimpakthuu.
- Mmadira o gwerana le Dineo wa go tšwa Foreistata.
- Kgwerano ya Mmadira le Dineo e hlakantšha Mmadira le E-Nala.
- Mmadira o ratana le E-Nala - Lerato le le ba fihliša go tša lenyalo.
- E-Nala o hwetša kotsi a etšwa Malehlakana; gomme o hwa kotsing yeo.
- Bophelo bja Mmadira bo a fetoga, bo mo hlanogetše.
- O thoma go tsoma modiro thoko ya gae- o thoma go šoma sekolong sa Morweši.
- Mmadira o gopola lesogana lela la go ka la mo loša e lego Mapiti ka ge le sešo la tšea mosadi.
- Mapiti o fela a etela Mmadira eupša ga a sware taba ya lerato.
- Mmadira o na le kholofelo ya gore Mapiti o tla bušeletša taba tša lerato.
- Mapiti o nyala mosetsana o šele.
- Bagwera ba Mapiti ge ba mmotšiša, a ba hlaloseletša gore o be a rata Mmadira eupša o mo kganyeditše go tloga mathomong, a mo kweša bohloko.
- Mapiti o re Mmadira o bušwa ke mathata go yena, ka gona o fokoditše lerato leo ka boyena.

[20]

POTŠIŠO 4

- 4.1.1. Nonwanekakanyatlhaloso. (1)
- 4.1.2. Tša gore pela e šale gae e diše dinama gore diphoofolo tše dingwe di se ba utswetše. (2)
- 4.1.3. Di utswitšwe ke phukubje. (1)
- 4.1.4. Pela ka gore e file/ngwathetše phukubje dinama le go šala e etšwa e tlogela dinama gomme tša utswiwa. (2)
- 4.1.5. Di ile tša lwa mpša ya kitimiša pela e nyaka go e bolaya ka ge e hlokile dijo. (2)
- 4.1.6. go se theeletše (1)
- botlaela/bošilo/botlatla (1)
- go se hlokomele (1)
- 4.1.7 Tonki (1)
- 4.1.8 Tau o ile a taramolla ditsebe tša tonki (1)
- 4.1.9 Go itšhidulla go dira gore motho a phele gabotse/di fokotša malwetši. (1)
- 4.1.10 kgati (1)
- moruba
- 4.1.11 Tša bašemane ge ba le madišong (1)
- tsike (1)
 - go bopa dikgomo ka letsopa (1)
- Bašemane le banenyana
- khupše (1)
 - serelerele sa tsela (1)
- [20]

GOBA

4.2

- Mašilo le Mašilwane ba na le dikgomo.
- Dikgomo tša Mašilwane ke tše botse di phala tša Mašilo.
- Mašilo a mela lehufa pelong ya gagwe; ge dikgomo tša gagwe di phalwa ke tša Mašilwane.
- Mašilo o kgopela Mašilwane gore ba neelane dikgomo
- Mašilwane o gana kgopelo ya Mašilo – o botše Mašilo gore o bona ge dikgomo tša gagwe di le botse e bile di na le maswi a mantši.
- Mašilo a tlelwa ke kgopolo ye mpe bakeng sa lehufa; kgopolo ya polao.
- Mašilo o tlelwa ke leano la gore a ka bolaya Mašilwane ka go mo wetša ka bodibeng; gomme o a atlega.
- Nonyane tsoko e utolla bobe bja Mašilo.
- Lehu la bobedi le a latela; ka baka la seo se hlotšwego ke lehufa.
- TatagoMašilo o bolaya/tšhumelela Mašilo ka moleteng.
- Mašilo ga a boelwa ke selo o lobile dikgomo tša gagwe, ngwanabo le bophelo bja gagwe.

[20]